

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه غیر انتفاعی عدالت

رساله دکتری گرایش فقه و مبانی حقوق اسلامی

شاخص‌های امنیت در حوزه رسانه از دیدگاه فقه امامیه

نگارش

حامد مایلی

استاد راهنما

حجت الاسلام و المسلمین دکتر محمدحسن گلی شیردار

استاد مشاور

دکتر صالح منتظری

تیر ۹۹

باسمه تعالی

فرم شماره ۸، تعهدنامه‌ی دانشجو برای اصالت اثر و رعایت حقوق دانشگاه

تمامی حقوق مادی و معنوی مترتب بر نتایج، ابتکارات، اختراعات و نوآوری‌های ناشی از انجام این پژوهش، متعلق به **دانشگاه عدالت** می‌باشد. نقل مطلب از این اثر، با رعایت مقررات مربوطه و با ذکر نام دانشگاه عدالت، نام استاد راهنما و دانشجو بلامانع است.

اینجانب **حامد بابلی** دانش‌آموخته‌ی مقطع دکترای تخصصی رشته‌ی **الهیات** گرایش **فقه و مبانی حقوق اسلامی** دانشگاه عدالت به شماره‌ی دانشجویی **۹۵۲۵۱۳۱۰** که در تاریخ **۱۳۹۹/۴/۱۰** از رساله‌ی تحصیلی خود تحت عنوان: **ساختارهای امنیت در حوزه رسالت از نگاه فقه امامیه** دفاع نموده‌ام، متعهد می‌شوم که:

(۱) این رساله را قبلاً برای دریافت هیچ‌گونه مدرک تحصیلی یا به عنوان هرگونه فعالیت پژوهشی در سایر دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی داخل و خارج از کشور ارائه ننموده‌ام.

(۲) مسئولیت صحت و سقم تمامی مندرجات رساله تحصیلی خود را بر عهده می‌گیرم.

(۳) این رساله، حاصل پژوهش انجام شده توسط اینجانب می‌باشد.

(۴) در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران استفاده نموده‌ام، مطابق ضوابط و مقررات مربوطه و با رعایت اصل امانتداری علمی، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در متن و فهرست منابع و مأخذ ذکر نموده‌ام.

(۵) در صورتی که قصد هرگونه بهره‌برداری به صورت‌های مختلف مانند کتاب، مقاله، اختراع، اکتشاف و ... از رساله خود داشته باشم، مجوزهای لازم را از حوزه پژوهش و فناوری دانشگاه عدالت، اخذ نمایم و این استفاده صرفاً به نام دانشگاه عدالت باشد و صراحتاً در مکاتبات و تولیدات اینجانب درج شود و بر اساس ضوابط دانشگاه عدالت اقدام نمایم.

(۶) در صورت ارائه‌ی مقاله‌ی مستخرج از این رساله در همایش‌ها، کنفرانس‌ها، سمینارها، گردهمایی‌ها و انواع مجلات، نام دانشگاه عدالت را در کنار نام نویسندگان (دانشجو و اساتید راهنما و مشاور) ذکر نمایم.

(۷) در صورت استفاده از کمک‌های مالی و غیر مالی نهادهای دولتی و غیر دولتی از موضوع تحقیق اینجانب مراتب را کتباً به اداره کل پژوهش دانشگاه عدالت اطلاع دهم.

(۸) چنانچه در هر مقطع زمانی، خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن (من جمله ابطال مدرک تحصیلی، طرح شکایت توسط دانشگاه و ...) را می‌پذیرم و دانشگاه عدالت را مجاز می‌دانم با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات مربوطه رفتار نماید و نسبت به تصمیم اتخاذ شده هیچگونه ادعایی نداشته و حق هرگونه اعتراضی را از خود سلب و ساقط می‌نمایم.

امضا
تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۵

دسترسی به این مدرک بر پایه‌ی این نامه ثبت و اشاعه پیشنهاددها، پایان‌نامه‌ها، و رساله‌های تحصیلات تکمیلی و صیانت از حقوق پدیدآوران در آنها (وزارت علوم، تحقیقات، فناوری، به شماره ۱۹۵۹۲۹/۱۹۵۹۲۹ و تاریخ ۱۳۹۵/۹/۶) از پایگاه اطلاعات علمی ایران (گنج) در پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) فراهم شده و استفاده از آن با رعایت کامل حقوق پدیدآوران و تنها برای هدف‌های علمی، آموزشی، و پژوهشی و بر پایه‌ی قانون حمایت از مؤلفان، مصنفان، و هنرمندان (۱۳۶۸) و الحاقات و اصلاحات بعدی آن و سایر قوانین و مقررات مربوط شدنی است.

تقدیم به روح ملکوتی سردار پر افتخار اسلام شهید حاج قاسم
سلیمانی که امنیت امروز خویش را وامدار تلاش‌های شبانه‌روزی
او و هم‌زمانش هستیم.

و تقدیم به هم‌سرم که صبورانه، بهترین همراه و مشوقم بود

با سپاس فراوان از استاد فرزانه جناب حجت الاسلام و المسلمین
دکتر محمدحسن گلی که افتخار تلمذ در دروس دوره دکتری و
خوشه چینی از محضر پرفیض و عالمانه ایشان را داشتیم.

و تشکر فراوان از مشاوره‌های راهگشای استاد بزرگوارم جناب
آقای دکتر صالح منتظری

چکیده

امروزه رسانه، نقشی بی‌بدیل و مهم در جوامع پیدا کرده و به دلیل کارکردهایی که دارد، می‌تواند تأثیر مستقیمی بر امنیت فرد و جامعه داشته باشد. چگونگی حفظ امنیت فردی و اجتماعی در خلال کارکردهای رسانه، دغدغهای بسیار مهم و به جا است. با توجه به جایگاه فقه در تنظیم قوانین کشور، فقه توانایی لازم را برای حفظ امنیت فرد و جامعه در حوزه فعالیت رسانه‌ای دارا بوده و گزاره‌های دستوری لازم را به دست می‌دهد. فقه امامیه با توجه به آموزه‌هایی که ارائه می‌کند، دستوراتی را تنظیم و ارائه نموده است که با رعایت آنها، جامعه قادر به حفظ امنیت فردی و اجتماعی در حوزه رسانه بوده و شرایط مناسبی جهت اطلاع‌رسانی صحیح را در حوزه رسانه ایجاد می‌کند. از فقه امامیه می‌توان در مباحثی مانند ارتداد، نشر اکاذیب، تهمت، نشر محتوا علیه عفت عمومی و مقدسات اسلامی، حفظ کتب ضلال و برای تبیین مبانی فقهی امنیت فردی و اجتماعی در حوزه رسانه بهره گرفت. در این بررسی، از چارچوبی سه وجهی که متکی بر مکتب فرهنگ گرای پیتر کاتزنشتاین، نظریه مسؤولیت اجتماعی رسانه و قاعده فقهی لاضرر می‌باشد، در اثبات این مدعی بهره گرفته می‌شود. روش این پژوهش، بر اساس مطالعات کتابخانه‌ای و استنادی می‌باشد.

کلیدواژه‌ها: فقه امامیه و امنیت، فقه امامیه و رسانه، رسانه و امنیت.

فهرست نوشتار

فصل اول: کلیات	۱۷
۱-۱- مقدمه	۱۷
۲-۱- گفتار اول: طرح تفصیلی	۱۸
۱-۲-۱- سؤالات و فرضیه‌های تحقیق	۱۸
۲-۲-۱- اهداف	۱۹
۳-۲-۱- اهمیت و ضرورت انجام تحقیق	۲۰
۴-۲-۱- روش تحقیق	۲۱
۵-۲-۱- ساختار و ساماندهی رساله	۲۲
۳-۱- گفتار دوم: پیشینه	۲۳
فصل دوم: مفاهیم و مبانی نظری پژوهش	۳۳
۱-۲- گفتار اول: مفهوم امنیت	۳۳
۱-۱-۲- معنای لغوی امنیت	۳۳
۲-۱-۲- دشواری‌های معنای اصطلاحی امنیت	۳۴
۳-۱-۲- معنای اصطلاحی امنیت	۳۶
۴-۱-۲- معنای امنیت در قرآن کریم	۳۷
۵-۱-۲- نتیجه‌گیری در مورد تعریف امنیت	۳۸
۶-۱-۲- مفهوم امنیت در مطالعات جدید	۳۹

- ۴۰-۷-۱-۲- گفتمان‌های امنیت
- ۴۰-۱-۷-۱-۲- گفتمان اول: امنیت منفی
- ۴۰-۱-۷-۱-۲- موج اول: رویکرد سنتی
- ۴۱-۲-۱-۷-۱-۲- موج دوم: مطالعات فراسنتی
- ۴۱-۲-۷-۱-۲- گفتمان دوم: امنیت مثبت
- ۴۱-۲-۷-۱-۲- موج سوم: مطالعات مدرن
- ۴۲-۲-۷-۱-۲- موج چهارم: مطالعات فرامدرن
- ۴۲-۸-۱-۲- تعریف امنیت بر اساس گفتمان‌های امنیت
- ۴۳-۲-۲- گفتار دوم: ابعاد امنیت
- ۴۵-۱-۲-۲- انواع تقسیم‌بندی امنیت
- ۴۵-۱-۱-۲-۲- انواع امنیت با توجه به سطوح تحقق امنیت
- ۴۵-۱-۱-۲-۲- امنیت فردی
- ۴۶-۲-۱-۲-۲- امنیت خانوادگی
- ۴۶-۳-۱-۲-۲- امنیت اجتماعی
- ۴۷-۴-۱-۲-۲- امنیت ملی
- ۴۷-۵-۱-۲-۲- امنیت جهانی
- ۴۸-۲-۱-۲-۲- انواع امنیت از نظر موضوع
- ۴۸-۱-۲-۱-۲-۲- امنیت نظامی
- ۴۹-۲-۲-۱-۲-۲- امنیت سیاسی
- ۴۹-۳-۲-۱-۲-۲- امنیت اقتصادی
- ۵۰-۴-۲-۱-۲-۲- امنیت اجتماعی
- ۵۱-۵-۲-۱-۲-۲- امنیت قضایی
- ۵۲-۶-۲-۱-۲-۲- امنیت زیست‌محیطی
- ۵۳-۷-۲-۱-۲-۲- امنیت فرهنگی
- ۵۶-۳-۲- گفتار سوم: رسانه و نقش آن در امنیت

- ۵۶ ۲-۳-۱- آشنایی با رسانه و ارتباطات جمعی
- ۵۶ ۲-۳-۱-۱- تعریف ارتباط
- ۵۷ ۲-۳-۱-۲- تعریف رسانه
- ۵۹ ۲-۳-۲- تأثیر گذاری رسانه بر جامعه
- ۶۱ ۲-۳-۳- انواع رسانه
- ۶۱ ۲-۳-۳-۱- رسانه‌های سنتی
- ۶۱ ۲-۳-۳-۲- رسانه‌های نوین
- ۶۲ ۲-۳-۴- قدرت و نفوذ رسانه‌ها
- ۶۳ ۲-۳-۴-۱- رسانه‌ها و موضوع یکپارچگی جامعه
- ۶۴ ۲-۳-۴-۱-۱- نظریات خوش‌بینانه
- ۶۴ ۲-۳-۴-۱-۲- نظریات بدبینانه
- ۶۴ ۲-۳-۵- کارکردهای رسانه
- ۶۸ ۲-۳-۶- نظریه‌های رسانه
- ۶۸ ۲-۳-۶-۱- نظریه جامعه توده
- ۶۸ ۲-۳-۶-۲- نظریه مارکسیسم
- ۶۹ ۲-۳-۶-۳- نظریه تغییر در ارزش‌های فردی
- ۶۹ ۲-۳-۶-۴- نظریه کاشت
- ۷۰ ۲-۳-۶-۵- نظریات هنجاری رسانه‌ها
- ۷۰ ۲-۳-۶-۶- نظریه مسئولیت اجتماعی
- ۷۳ ۲-۴- گفتار چهارم: دین و رسانه
- ۷۶ ۲-۵- گفتار پنجم: تأثیر رسانه بر امنیت
- ۷۸ ۲-۶- گفتار ششم: مفهوم فقه
- ۷۹ ۲-۷- گفتار هفتم: چارچوب نظری

- ۷۹-۱-۷-۲- امنیت و فرهنگ در مکتب فرهنگ‌گرا ۷۹
- ۸۱-۲-۷-۲- نظریه‌های هنجاری رسانه‌ها و نظریه مسئولیت اجتماعی ۸۱
- ۸۳-۳-۷-۲- آشنایی با قاعده فقهی لاضرر و حرمت ضرر رساندن به دیگران ۸۳
- ۸۳-۱-۳-۷-۲- قاعده فقهی ۸۳
- ۸۴-۲-۳-۷-۲- قاعده فقهی لاضرر ۸۴
- ۸۶-۴-۷-۲- ویژگی‌های امنیت مدنظر در این رساله ۸۶
- فصل سوم: فقه امامیه و حفظ امنیت در حوزه رسانه ۸۹
- ۸۹-۱-۳- گفتار اول: امنیت در اسلام ۸۹
- ۸۹-۱-۱-۳- جایگاه امنیت در قرآن ۸۹
- ۹۲-۲-۱-۳- امنیت فردی و اجتماعی در قرآن کریم ۹۲
- ۹۴-۳-۱-۳- امنیت در روایات ۹۴
- ۹۷-۴-۱-۳- مروری بر انواع امنیت با توجه به روایات ۹۷
- ۹۷-۱-۴-۱-۳- امنیت و آرامش درونی ۹۷
- ۹۷-۲-۴-۱-۳- امنیت فرد و جامعه ۹۷
- ۱۰۳-۲- گفتار دوم: امنیت بخشی فقه امامیه به روابط فردی در حوزه رسانه ۱۰۳
- ۱۰۴-۱-۲-۳- حرمت نشر اکاذیب ۱۰۴
- ۱۰۴-۱-۱-۲-۳- معنای کذب ۱۰۴
- ۱۱۰-۳-۱-۲-۳- قلمروی اتصاف به کذب ۱۱۰
- ۱۱۱-۲-۲-۳- افتراء ۱۱۱
- ۱۱۶-۳-۲-۳- قذف، یک افتراء خاص ۱۱۶
- ۱۲۱-۴-۲-۳- غیبت ۱۲۱
- ۱۲۱-۱-۴-۲-۳- معنای لغوی و اصطلاحی غیبت ۱۲۱

- ۲-۴-۲-۳- مستثنیات غیبت در فعالیت رسانه‌ای ۱۲۳
- ۳-۴-۲-۳- ملاحظاتی در مورد غیبت ۱۲۵
- آیا غیبت فقط در مورد افراد زنده است؟ ۱۲۵
- قید اسلام و تشیع در مورد غیبت شونده ۱۲۶
- آیا غیبت در مورد شخص معین است؟ ۱۲۷
- آیا بیان، محدود به قول است؟ ۱۲۸
- دقتی در معنای عیب ۱۲۹
- آشکار یا پنهان بودن عیب ۱۳۰
- ۳-۲-۵- حریم خصوصی ۱۳۱
- ۱-۵-۲-۳- تعریف اصطلاحی حریم خصوصی ۱۳۵
- ۲-۵-۲-۳- جایگاه حریم خصوصی در قوانین ۱۳۶
- ۳-۵-۲-۳- روایات دال بر ممنوعیت ورود به منزل غیر بدون اذن ۱۳۸
- ۴-۵-۲-۳- روایات دال بر ممنوعیت استراق سمع ۱۳۹
- ۳-۳- گفتار سوم: امنیت بخشی فقه امامیه به حوزه‌های اعتقادی، اجتماعی و فرهنگی در
فعالیت‌های رسانه‌ای ۱۴۳
- ۱-۳-۳- ارتداد ۱۴۳
- کفر، انکار ضروری دین و آیات الهی ۱۴۶
- تمسخر پیامبران و آیات پروردگار و دشمنی با رسول خدا ۱۴۷
- ۲-۳-۳- تحریف دین ۱۴۷
- معنا و ابعاد تحریف دین ۱۵۱
- ۳-۳-۳- کتب ضلال ۱۵۱
- معنای حفظ کتب ضلال ۱۵۲
- توسعه مفهوم کتب ضلال ۱۵۴
- بررسی متعلق حکم در حرمت کتب ضلال ۱۵۶
- ۴-۳-۳- نشر محتوا علیه عفت عمومی ۱۵۸

- آشنایی با عفت عمومی و ملاحظات حقوقی آن ۱۶۰
- ۳-۳-۵- قوادی، عنوان فقهی مرتبط با عفت عمومی ۱۶۳
- ۳-۳-۶- بدعت ۱۶۵
- ۳-۳-۶-۱- معنای لغوی و اصطلاحی بدعت ۱۶۵
- ۳-۳-۶-۲- اصطلاح بدعت در قرآن ۱۶۷
- ۳-۳-۶-۳- روایات موضوع بدعت ۱۶۹
- ۳-۳-۶-۴- عناصر و اقسام بدعت ۱۷۰
- ۳-۳-۶-۵- مصادیق بدعت ۱۷۱
- ۳-۳-۶-۶- حکم بدعت ۱۷۳
- ۳-۳-۷- توهین به مقدسات ۱۷۵
- ۳-۳-۷-۱- معنای لغوی و اصطلاحی توهین ۱۷۵
- ۳-۳-۷-۲- معنای مقدسات ۱۷۷
- ۳-۳-۷-۳- روایات مرتبط با حرمت توهین به مقدسات ۱۷۸
- ۳-۳-۷-۴- معنای اهانت به مقدسات ۱۷۹
- ۳-۳-۷-۵- توسعه مفهوم توهین به مقدسات دینی ۱۷۹
- ۳-۳-۸- شایعه ۱۸۰
- ۳-۳-۸-۱- تعریف شایعه ۱۸۰
- ۳-۳-۸-۲- رویکرد قرآن کریم به شایعه ۱۸۲
- ۳-۳-۸-۳- انبیاء الهی و شایعه‌پراکنی مخالفین ۱۸۲
- ۳-۳-۸-۴- دستورهای قرآن در جلوگیری از تولید شایعه (وظایف گوینده) ۱۸۶
- ۳-۳-۸-۵- دستورهای قرآن برای مقابله با شایعه (وظایف شنونده) ۱۸۷
- ۳-۳-۸-۶- مراحل برخورد قرآن با شایعه‌پراکن‌ها ۱۹۰
- ۳-۳-۸-۷- کيفر شایعه‌سازان و شایعه‌پراکنان ۱۹۲
- ۳-۳-۹- کمک به ستمگران ۱۹۳

۳-۴- گفتار چهارم: نقش قواعد فقهی در تنظیم قوانین مربوط به حفظ امنیت در حوزه رسانه	۱۹۶
۳-۴-۱- آشنایی با قواعد فقهی امنیت‌بخش در عرصه رسانه	۱۹۶
۳-۴-۱-۱- تعریف قواعد فقهی	۱۹۷
۳-۴-۱-۲- تفاوت قاعده فقهی و قاعده اصولی	۱۹۹
۳-۴-۱-۳- فرق قاعده فقهی و مسئله فقهی	۲۰۰
۳-۴-۱-۴- پیشینه قواعد فقه سیاسی	۲۰۱
۳-۴-۱-۵- اهداف و فواید قواعد فقه سیاسی	۲۰۲
۳-۴-۱-۶- تقسیمات قواعد فقه سیاسی	۲۰۳
۳-۴-۱-۷- مستندات قواعد فقه سیاسی	۲۰۵
۳-۴-۱-۸- ساز و کار اجرای قواعد فقه سیاسی	۲۰۷
۳-۴-۱-۹- آشنایی با قواعد فقه سیاسی	۲۰۸
الف) قواعد عام	۲۰۹
ب) قواعد خاص	۲۱۰
۱- در عرصه سیاست	۲۱۰
۲- در عرصه اجتماعی و فرهنگی	۲۱۱
۳- در عرصه اقتصاد	۲۱۳
۴- در عرصه نظامی و امنیتی	۲۱۳
۳-۴-۲- قاعده حرمت کمک به گناه	۲۱۴
کاربرد قاعده در فقه رسانه	۲۱۶
۳-۴-۳- قاعده حرمت جان، مال و آبروی مسلمان (قاعده احترام)	۲۱۸
فصل چهارم: آشنایی با قوانین مرتبط با حفظ امنیت در حوزه رسانه	۲۲۱
۴-۱- سیر قانون مطبوعات در ایران	۲۲۱
۴-۲- بررسی حقوقی جرائم مطبوعات علیه نظم و امنیت عمومی	۲۲۳

- ۲۲۳-۱-۲-۴- آشنایی با جرم مطبوعاتی علیه امنیت
- ۲۲۵-۲-۲-۴- موارد قانونی مشترک در قانون مطبوعات و قانون مجازات اسلامی
- ۲۲۶-۳-۲-۴- تبلیغ علیه نظام
- ۲۲۶-۴-۲-۴- جاسوسی
- ۲۲۷-۵-۲-۴- تحریک نیروهای مسلح به تمرد و فرار و عدم انجام وظایف و تحریک به جرایم علیه امنیت کشور:
- ۲۲۸-۶-۲-۴- توهین به مقدسات
- ۲۲۹-۷-۲-۴- توهین به مقامات
- ۲۲۹-۸-۲-۴- تحریک به دشمنی‌های نژادی
- ۲۳۰-۹-۲-۴- موارد اختصاصی در قانون مطبوعات
- ۲۳۰- اهانت به مراجع مسلم تقلید
- ۲۳۰- انتشار مطلب علیه قانون اساسی
- انتشار مذاکرات غیر علنی مجلس شورای اسلامی، محاکم دادگستری و مراجع اطلاعاتی و قضایی
- ۲۳۰- انتشار مطالب و تصاویر خلاف عفت عمومی
- ۲۳۱- توهین به اشخاص و هتک حرمت
- ۲۳۱- افترا و هتک حرمت
- ۲۳۱- اشاعه اکاذیب و دروغ با سوءنیت
- ۲۳۲- سرقت ادبی
- ۲۳۲- تهدید به وسیله مطبوعات
- ۲۳۲- افشای اسرار اشخاص
- ۲۳۳-۱۰-۲-۴- مروری بر قوانین و محدوده‌های تولید فیلم
- ۲۳۷-۳-۴- میزان وقوع جرم علیه امنیت فرد و جامعه در رسانه

- فصل پنجم: جمع‌بندی و نتیجه‌گیری ۲۴۱
- برگ تأیید هیئت داوران / صورت‌جلسه دفاع (به زبان انگلیسی) ۲۸۰

فصل اول: کلیات

۱-۱- مقدمه

زندگی اجتماعی انسان، او را به تعامل و ارتباط هر چه بیشتر با دیگر هموعان فرامی خواند و به تبع این میل انسان به توسعه روابط با دیگران و کسب آگاهی بیشتر از یکدیگر و از دنیای پیرامون، رسانه‌ها نیز رونق هر چه بیشتری پیدا می‌کنند. در این میان، تکنولوژی نیز به مدد این ارتباطات آمده و رسانه را از تکثر کمی و کیفی بسیاری برخوردار کرده است. با توجه به شرایط مختلف جوامع بشری، سؤالات مهمی نیز در مورد رسانه و نحوه به کار گرفتن آن مطرح می‌شود، به خصوص در مورد جوامعی که بر اساس جهان‌بینی خود، انسان را دارای اهدافی غیرمادی نیز می‌دانند؛ سؤالاتی مانند: حدود و ثغور فعالیت رسانه‌ای چیست؟ آیا انسان برخوردار از آزادی بیان، دارای مسئولیتی نیز در مقابل حق بیان هست؟ آیا می‌توان مرزهایی را برای فعالیت رسانه‌ای تعریف کرد؟ چه کسی و چگونه می‌تواند حدود آزادی بیان و فعالیت رسانه‌ها را تعیین نماید؟ و

از طرف دیگر «امنیت» یکی از لوازم مهم زندگی جمعی سالم است. امنیت در ابعاد مختلف سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، مطلوب هر انسان عاقلی است و حکومت‌ها نیز حفظ امنیت داخلی و امنیت ملی خود را بسیار مهم می‌انگارند. رسانه با توجه به تأثیری که بر افکار عمومی دارد، می‌تواند با درج مطالب خلاف واقع یا اختلاف آفرین و، امنیت را مخدوش نماید. وجه دیگر این منظومه را قانون ترسیم می‌کند که در واقع روابط رسانه و امنیت را به نحوی ترسیم و تنظیم می‌نماید که با حفظ آزادی بیان در رسانه، امنیت دچار اختلال نشود.

قانون مد نظر در این رساله با توجه به زیربنای قانون اساسی در جمهوری اسلامی ایران، فقه امامیه است.

در این رساله منظور از شاخص، ضابطه و معیار است و در تبیین عنوان این رساله می‌توان گفت رابطه امنیت و رسانه مورد توجه این پژوهش بوده و تلاش می‌شود با توجه به رابطه و تأثیر محتوای رسانه بر افزایش یا کاهش امنیت، ضوابط و معیارهایی از فقه امامیه ارائه شود که با رعایت آنها در حوزه رسانه، امنیت مطلوب برای مخاطبین رسانه فراهم می‌گردد. امروزه امنیت از عوامل مختلفی متأثر می‌شود و نیاز است - به عنوان یکی از مقدمات این پژوهش - تناسب امنیت و رسانه مورد بررسی قرار بگیرد. این رساله تلاش می‌کند ضابطه‌هایی را از فقه امامیه جستجو و تبیین نماید که رعایت و التزام به آنها در حوزه رسانه، امنیت مطلوب را در حوزه مرتبط با رسانه، تعریف نماید.

این پژوهش که در پی حصول به «شاخص‌های امنیت در حوزه رسانه از دیدگاه فقه امامیه» است، در واقع بنا دارد که با عنایت به ابعاد فقهی موجود در ابواب مربوطه، ضوابطی را به دست بیاورد که با عنایت و التزام به آنها؛ امنیت افراد در ابعاد مختلف حفظ شده و زمینه رشد و تکامل فرد در جامعه، مهیا می‌گردد. در این پژوهش، ابوابی از فقه امامیه مورد کنکاش قرار گرفته است که قواعدی را (به صورت مستقیم یا غیر مستقیم) جهت حفظ امنیت در حوزه رسانه ارائه می‌نماید. با توجه به تأثیری که رسانه در حوزه‌های مختلف امنیت دارد، این رساله سعی در «بررسی ضوابط حفظ و تثبیت امنیت در حوزه رسانه بر اساس فقه امامیه» دارد.

۱-۲- گفتار اول: طرح تفصیلی

۱-۲-۱- سؤالات و فرضیه‌های تحقیق

سؤال اصلی: مبانی فقهی امنیت در حوزه رسانه با توجه به فقه امامیه چیست؟
سؤالات فرعی:

- امنیت دارای چه تعریف و انواعی است؟